

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 666
Tarih : 26.05.2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye’de kadın cezaevlerinde yaşanan sorunların tüm boyutlarıyla araştırılarak gerekli çalışmaların yapılması için Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü’nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve talep ederiz. 26.05.2017

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
Adana Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye’de cezaevlerinde yaşanan sorunlar son aylarda artış göstermiş olup kadın cezaevlerinde de ne yazık ki olumsuz koşulların getirdiği mağduriyet giderek ağır hak ihlallerine dönüşmektedir.

Türkiye’de cezaevlerindeki hükümlü ve suç işledikleri iddiasıyla tutuklu kadın sayısı; toplam tutuklu ve hükümlü sayısının yaklaşık yüzde 3,4’ünü oluşturmaktadır. Ceza Tevkif Evi Genel Müdürlüğü’nün verilerine göre Mart 2016’da tarihi itibarıyla kadın mahpus sayısı 6 bin 788’dir. Adli ve politik suçlar yönünden bakıldığında ise bu oranlarda farklılıklar söz konusu olup; politik kadın mahpusların toplam politik mahpus sayısına oranı ise yaklaşık olarak %10’dur. Adlilerde ise bu oran yaklaşık %2 olarak ifade edilmektedir.

Cezaevinde kadın olgusu tartişılırken kuşkusuz bunu genel anlamda “kadın” ve “cezaevleri” sorunlarından azade tutmak mümkün değildir. Ancak buna rağmen “cezaevlerinde kadın” olgusu ve cezaevlerindeki kadın mahpusların maruz kaldığı ihlaller özel bir çalışma alanına konu edilmemiştir. Oysa “cezaevlerinde kadın” olgusu; kadınların cezaevlerinde hem işlemiş olduğu ve/veya işlediği iddia edilen suç bakımından, hem de cinsiyete dayalı ayrımcılığa uğramamaları açısından çok boyutlu olarak ele alınması gereken bir konudur. Bu hususta mevzuatta ve cezaevi uygulamalarında ciddi eksiklikler vardır. Cezaevlerinde kadınlara yönelik rejim tümüyle uygulama içinde cezaevi personellerinin uygulamalarına göre belirlenmekte ve biçim almaktadır. Ayrıca, -cezaevi sayısının artmasına yönelik karşı duruşumuz sabit olmak üzere- az sayıda kadın cezaevi olmasından ötürü kadınlar, genel cezaevlerinde eril şiddet ve baskıya çok daha fazla maruz bırakılmaktadır.

Bir diğer can alıcı nokta da; erkek egemen toplum yapısından kaynaklı olarak kadının cezaevinde olması, toplumun namus kavramları ile değerlendirilmesiyle cezaevindeki kadın açısından ikincil bir baskı aracına dönüşmektedir. Cezaevi olgusunda rastlanan cinsiyete dayalı ayrımcılığı besleyen toplumsal yargıların yanı sıra önemli bir başka etken de hukuk sistemidir. Yasal mevzuatta kadının cezaevindeki yaşayışına dair düzenlemeler söz konusu değildir. Sadece “gebe” kadın için bir takım düzenlemeler söz konusu ise de 0-6 yaş aralığında ocuk sahibi kadın için koruyucu hiçbir hüküm bulunmamaktadır. Hâlihazırda Türkiye cezaevlerinde 561 ocuk anneleri ile birlikte demir parmaklıklar arasına hapsedilmiş durumdadır. ocuk gelişimi açısından bu yaş aralığı son derece önemli olup ne yazık ki 561 ocuk gökyüzünden, ihtiyaı olan sıcak ev ortamından, diğer ebeveyn ve kardeşlerinden, oyun ve aktivitelerden yoksun olarak büyümeye zorlanmaktadır. Bu gerçekten hiçbir evrensel kriterle örtüşmeyen, ocuk haklarına, cezaların şahsiliği ilkesine aykırı bir uygulamadır. Sıfır-Altı yaş aralığında bir çocuğun cezaevi ortamında büyümeye zorlanması; hem hukuken, hem de psikolojik ve sosyolojik olarak değerlendirilerek acil çözüm üretilmesi gereken bir meseledir.

Cezaevlerinde alışma kuralları da hem mevzuatta hem de uygulamada cinsiyetçi istihdam anlayışına kurban edilmekte kadınlar ikincil planda tutulmaktadırlar. Bundan kaynaklı olarak birçok kadın geliri olmadığı için cezaevinde oldukça kötü koşullarda yaşamaya mahkûm edilmektedir.

Bir diğ er mesele de kadın koğuşlarında yapılan aramalar sırasında, mahkeme ve hastaneye sevk sırasında ger ekleş en cinsel taciz vakalarıdır. **“ ıplak arama”** dayatması kuşkusuz h alihazırda Türkiye cezaevlerinin en başat sorunlarındanr. Daha  nceki yıllarda jandarma eşliğinde jinekolojik muayene dayatması da gündem olan konuların başında gelmekteydi. Kaldı ki hala cezaevlerinde hala jinekolog olmadığından ve hastaneye sevk esnasında da kelepçe dayatıldığından kadınlar rutin muayenelerini dahi gerçekleştirememekte, bilhassa bu durum hamile kadınlar için ciddiye t arzetmektedir.

Kadınlara uygulanan “hücre” cezası da ele alınması gereken hususlar arasındadır. İkincil bir cezalandırma biçiminde seyreden hücre cezası, adı konmamış bir tecrit uygulamasına tekabül etmektedir. Yine darp, hakaret gibi uygulamalar neredeyse rutin bir uygulama halini almış olup ceza içinde ceza yöntemi söz konusudur.

Açıklamış olduğum üzere kadın cezaevlerindeki sorunlar hayati önemdedir. Bu bahisle sorunların tespiti, mevcut sorunlar için acil önlemlerin alınması ve bunun bir Komisyon eliyle sağlanması için Meclis Araştırması talep zorunluluğ  doğmuştur.

Ahmet YILDIRIM
HDP Muş Milletvekili

Müslüm DOĞAN
HDP İzmir Milletvekili

HD

Ali ATALAN
HDP Mardin Milletvekili

Erol DORA
HDP Mardin Milletvekili

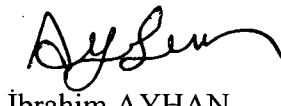
Mithat SANCAR
HDP Mardin Milletvekili

Aycan İRMEZ
HDP Şırnak Milletvekili

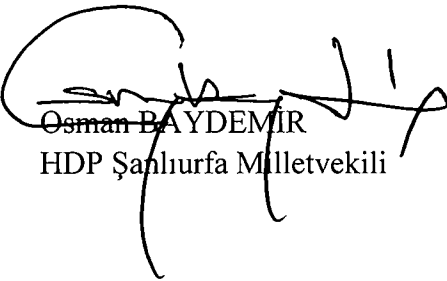
Leyla BİRLİK
HDP Şırnak Milletvekili

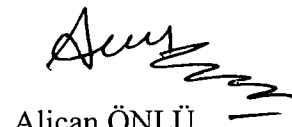
İbrahim AYHAN
HDP Şanlıurfa Milletvekili

Dilek ÖCALAN
HDP Şanlıurfa Milletvekili

Osman BAYDEMİR
HDP Şanlıurfa Milletvekili

Alican ÖNLÜ
HDP Tunceli Milletvekili

Nimetullah ERDOĞMUŞ
HDP Diyarbakır Milletvekili

Sibel YİĞİTALP
HDP Diyarbakır Milletvekili

Ziya PİR
HDP Diyarbakır Milletvekili

Mahmut TOĞRUL
HDP Gaziantep Milletvekili

Mehmet Emin ADIYAMAN
HDP Iğdır Milletvekili

Celal DOĞAN
HDP İstanbul Milletvekili

Erdal ATAŞ
HDP İstanbul Milletvekili

Kadri YILDIRIM
HDP Siirt Milletvekili